

Proč se nenechat očkovat?

Nezařazené | 26.5.2021 @ 10.18

Ti všichni jednají proti císařovým ustanovením, neboť říkají, že králem je někdo jiný: Ježíš. (Sk 17,7b)

Už od počátku koronakrizy jsem se zuby nehty snažil zachovat dekorum, chladnou hlavu a vyvážený pohled na věc. Ne vždy se mi to podařilo, takže jsem několikrát své mlčení prolomil v ne zcela konstruktivní výměně. Jindy bylo mé mlčení způsobeno spíše neznalostí, protože studium roztočivých výpovědí, mediálního balastu, populárně naučných prezentací a dlouhosáhlé diskuse o nesmrtnosti na sociálních sítích jsem shledával únavnějšími, než kdykoli před tím. Nyní ovšem pokládám za vhodné ospravedlnit střizlivě negativní postoj k očkování proti onemocnění covid-19.

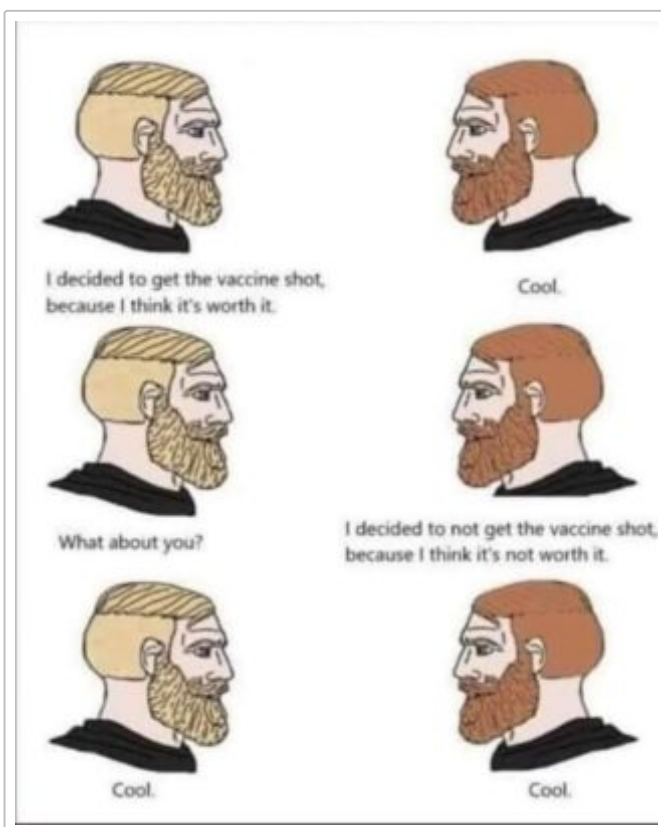
Tento text vzniká krátce před svým publikováním, totiž od 18. 5. 2021. Je zcela podmíněn aktuální situací a některé jeho části mohou v následujících měsících zastarat ve světle nových skutečností. Mým cílem vůbec není odradit někoho od jeho již učiněného rozhodnutí nechat se očkovat nebo způsobit lítost v někom, kdo se již očkovat nechal. Vedení či pokání v této věci musíš hledat u Pána Boha, ne na blogu jednoho jeho mazánka. Kdybych cokoli takového způsobil, šel bych proti duchu tohoto textu, který musí ukazovat ke svobodě volby a respektu vůči svobodě bližního a vůči tomu, co jeho volba vyjadřuje.

Úvodem také upozorňuji, že má schopnost kritického zhodnocení odborných publikací, na které se odkazují, je omezená. Je ovšem nutné se alespoň pokusit o náhled skutečného výzkumu a nespoléhat na média, která mají své vlastní zájmy.

Odmítnout očkování je výrazem víry

Všecko, co není z víry, je hřích. (Ř 14,23b)

Jistě lze říci, že otázka očkování je z hlediska laika jasná volba. Média a vlády nás ubezpečují, že jde o jedinou cestu k „normálu“. Odborná veřejnost zpravidla trvá na tom, že očkování jsou více méně bezpečná, resp. že přínosy převažují nad negativy. Dlouhodobá testování vakcín, která bývala standardně podmínkou, sice neproběhla, avšak zatím se nezdá, že

Obsah

- I. Odmítnout očkování je výrazem víry
- II. Odmítnout očkování není výrazem nelásky k bližnímu
 - A. 1) Očkování nevyklučuje nakažlivost jednotlivce
 - B. 2) Apel na solidaritu musí být konzistentní
 - C. 3) Nebezpečí morálního relativismu a duchovního otupění při motivaci k očkování
 - D. 4) Koncept „viny z nakažení“ je sporný
- III. Odmítnout očkování je výrazem ostražitosti
 - A. Z pohledu občana
 - B. Z pohledu křesťana
- IV. Závěr

by vakcíny proti covidu způsobovaly vážné zdravotní obtíže v širokém měřítku. Z toho plyne, že křesťan, který nemíval problém uposlechnout rady lékařů a dával se při vzniku indikace očkovat proti všemu možnému, by neměl mít ani nyní žádný problém. Dle tohoto myšlenkového postupu věrouční odmítači vakcín bloudí, protože dělají z komára velblouda a bez objektivního důvodu tak přivádí na církev pohoršení, protože jsou v očích světa fanatiky. Tento myšlenkový pochod počítá s několika předpoklady.

1. Že plošné nasazení vakcín je nejlepším možným řešením a že neexistuje žádná efektivnější možnost terapie nebo předcházení nákaze v normálním režimu.
2. Že pozitivní efekt přisuzovaný vakcínám je skutečně výsledkem podávání vakcín.
3. Že dlouhodobé nežádoucí účinky nepřeváží nad výhodami vakcín.
4. Že se neprokáže zločinné jednání při výzkumu, testování, výrobě a distribuci vakcín.
5. Že nenastane diskriminace dobrovolně neočkovaných ani jakýkoli podobný zlořád.

Při zneplatnění kteréhokoli z těchto předpokladů by se očkováný křesťan mohl cítit v lepším případě podvedeně, v horším jako spolupachatel systémového zločinu. I pokud ale všechny platí, zákon víry, jak ho popisuje nejmenší apoštol, nám ukazuje, že to, co člověk prezentuje ve víře, může být službou Bohu a fyzickým vyjádřením duchovní reality panství Ježíše Krista.

Jakkoli můžeme v praktické teologii prioritizovat věci týkající se životosprávy dle důležitosti na klíčové, pomocné a případné, neexistuje nic, na čem by nezáleželo, co by bylo mimo světelný kužel Boží lampy (Žd 4,13). Věci případné musí ukazovat k věcem pomocným a ty zas k věcem klíčovým. Proto Pavel při řešení dietárních omezení píše, že „[v]šecko, co není z víry, je hřích“ (Ř 14,23) a že *cokoli* křesťan činí, musí činit k Boží slávě, banální záležitosti jako jídlo a pití nevyjímaje (1Kor 10,34). Boží sláva v životě nového stvoření musí prorůst do každé pohnutky, každé denní rutiny a do sebemenšího rozhodnutí. Jestliže jsou naše těla údy Kristovými (1Kor 6,15), které mají naději na vzkříšení, pak velmi záleží na tom, jak tato těla oslavují Boha (1Kor 6,20). To v těle se necháváme křtít, v těle přijímáme Tělo a Krev, v těle vyznáváme, že Ježíš je Pán, v těle se na nás projevuje Boží království, v těle zemřeme a v novém těle budeme vzkříšeni. Bible nás zároveň vede k tomu, abychom se na tělo nesoustředili a vyhledali se extrémům hedonismu (Fp 3,19) a askeze (1Tm 4,8). Ne však proto, že by chování těla nebylo důležité, ale právě proto, že musí být zaměřeno na Boží oslavu, ne na svou realizaci.

Z tohoto neplyne nic obecného o vakcíně jako o prostředku, který je podán za účelem prevence nemoci. Vyplývá z toho však, že každý sám je odpovědný za své tělo, jímž má vzdát Bohu čest. Jinak řečeno, prioritou není zajistit tělu blaho, ale Bohu čest. Pokud tedy chce vzdát Bohu čest tím, že podstoupí očkování, stane se tak. Pokud se domnívám, že vzdám Bohu čest tím, že očkování odmítnu, bude Bohu čest vzdána mým odmítnutím. Právě tento princip pro správu případných záležitostí Pavel nastolil v Římanům 14,1–13.

Pokud se i tak usmíváš nad pošetilostí odmítačů, všimni si, že v celé historii církve bývala a i nyní jsou křesťanská hnutí a názorové proudy, které s ohledem na zkušenosti víry a biblická svědectví zastávají až do krajnosti a přes masivní osobní oběti taková přesvědčení, která se zdála úplně bláznivá, nevědecká, odporující zdravému rozumu nebo přinejmenším nepraktická. Uveďme pro příklad odpor abolicionistů proti otrokářství, odpor raných letničních pacifistů vzít do ruky zbraň, odpor Vyznávající církve proti nacismu či odpor křesťanského disentu proti komunismu. To všechno jsou příklady hnutí odporu, která stála nejen proti převládajícímu „vědeckému“ světonázoru, ale i proti většině tehdejší církve. Církevní mainstream nepomohl abolicionistům, pacifistům, ani trpícím disidentům, ačkoli to byli jejich bratři a sestry. Všimni si také, pokud stále kroutíš hlavou nad nerozumem odpíračů, že i ty jako křesťan jistě zastáváš řadu postojů, které jsou mainstreamem spatřovány jako nerozumné, nevědecké a někdy jsou zesměšňovány jako „bizár“. Mezi takové se počítá

- odpor vůči potratům, resp. proti vyškrábnutí nevědomého „shluku buněk“,
- zastávání názoru, že vesmíru a životu na zemi dala povstat vyšší moc, ne samovolné procesy,
- víra v to, že Bůh vládne i nad chaosem tohoto světa,
- a nakonec to hlavní: víra v to, že potupná smrt marginálního rabína „udělá“, že budeš žít věčně.

Jak bigotní mysl v očích světa máš, bratře woku, že byš jen zlomku z tohoto nějak věříš a jak bizarní je, pokud se vysmíváš těm, kdo očkování kvůli víře odmítají!

Odmítnout očkování není výrazem nelásky k bližnímu

Láska ať je bez přetvářky. (Ř 12,9a)

Na to lze namítnout, že očkování přecijen snižuje infekčnost a je tudíž prostředkem, jak prokázat lásku k bližnímu. Žádný křesťan nechce nikoho nakazit a způsobit mu tak újmu, která by navíc někoho mohla ohrozit na životě. Tento argument ohrožuje i integritu předchozí úvahy o roli zákona víry, protože „[l]áska bližnímu nepůsobí nic zlého“ (Ř 13,10). Jakkoli nemohu tomuto argumentu upřít dobrý úmysl, jeho platnost omezují tyto okolnosti:

1) Očkování nevyklučuje nakažlivost jednotlivce

Za prvé, míra nebezpečí přenosu mezi očkovanými je sice prokazatelně výrazně nižší, ale stále reálná a závisí do budoucna na odolnosti mutací. Očkované Samaritány (ty, kdo se nechávají očkovat kvůli bližním) to staví před tři problémy.

A. **Očkování mohou být infekční.** [Zeiss & al. \(květen 2021\)](#) upozorňují, že nakažlivost „séropozitivních očkovaných či v minulosti nakažených individuí je možná“.

[Damiani & al. \(květen 2021\)](#) (srov. [Tang & al., květen 2021](#)) zjišťují u italských zdravotníků možnost asymptomatické infekce po očkování vakcínou Pfizer-BioNTech a doporučují ostražitost vůči problému nakažených očkovaných. Podobně [Angel & al. \(květen 2021\)](#) dokládají mezi izraelskými zdravotníky přibližně šestkrát nižší, nicméně stále reálný výskyt asymptomatické infekce (11,3:67 na 100000) po očkování vakcínou Pfizer-BioNTech. Tuto možnost již v prosinci 2020 teoreticky u mRNA vakcín popsali [Bleier & al. \(prosinec 2020\)](#). V duchu těchto upozornění píše i [Tyagi & al. \(květen 2021\)](#) o průlomové infekci (infekci vzdor plošnému očkování) v Indii (Astra-Zeneca, Covaxin). [Hacisuleyman & al. \(duben 2021\)](#) informují o statisticky nevýznamném případě průlomové infekce po očkování mRNA vakcínou, ovšem upozorňují, že v daných případech šlo o infekci zřejmě odolnější variantou.

Zajímavý je článek od [Schieffelin & al. \(květen 2021\)](#), který se pokouší *vyvrátit* tezi o probíhajících průlomových infekcích odkazem na to, že hladina IgG protilátek, kterou vakcíny podnítí, nemůže mít vliv na infekce horních cest dýchacích a že tudíž infekci horních cest nelze pokládat za průlomovou. Autoři předpokládají, že „systémová hladina IgG bude mít malý vliv na nosní infekci, nosní přenašeni a především na nosní šíření viru. Vakcinace nyní schválenými vakcínami nevyloučí potřebu určitých opatření, jako jsou roušky a sociální vzdálenost ve scénářích s vyšší hustotou kontaktů, pokud nebude dosaženo vysoké proočkovanosti a vyplývající stádní imunity.“ Z těchto poměrně nedávných odborných úvah plyne, že bezinfekčnost očkovaných vůbec není jistá a že je potřeba další studium dat z reálného světa.

B. **Mezi vakcínami je rozdíl.** [Grant & Hunter \(leden 2021\)](#) tvrdí, že narozdíl od Pfizer-BioNTech (mRNA) má Astra-Zeneca nižší úspěšnost v předcházení asymptomatické infekce, což je spolu s dalšími kalkulacemi přivádí k zjištění, že ačkoli jsou nyní schválené vakcíny značně efektivní, k zastavení pandemie nebude pouhá vakcinace dospělých stačit. (I čeští epidemiologové [tvrdí](#), že očkování se nakonec nevyhnou ani děti.)

C. **Plošná vakcinace je pobídkou pro mutace.** [Rella & al. \(únor 2021\)](#) ve svém modelu docházejí k závěru, že nejvyšší riziko rozmachu odolných mutací nastává v okamžiku, kdy je velká část populace již očkována (s. 4). Rella & al. jako řešení navrhuji zachování nefarmaceutických intervencí (např. roušky) i u očkovaných. O tom, že očkování budou tlačit na mutace, [informuje](#) i český virolog.

Tyto a další nedávné studie dokládají, že vakcinace v současnosti je efektivním systémovým opatřením proti šíření nového koronaviru a že *snižuje* možnost infekce a negativních důsledků covidu-19 (zde srov. i [Dagan & al., duben 2021](#)). Zároveň ale jasně vidíme, že A/ očkovaný jedinec se nemůže spolehnout, že nikoho nenakazí, B/ že pokud je cílem vakcinace dosažení osobní bezinfekčnosti, pak je nutné, aby si Samaritáni volili mRNA vakcínu a ne např. Astra-Zenecu a 3/ že plošné očkování, které má být zástavou lásky k bližnímu, může bližnímu způsobit újmu, pokud přispěje k rozšíření odolné a nebezpečnější mutace. Argument, který říká, že očkováním vyjadřují lásku k bližnímu, tudíž nemůže platit na individuální úrovni. Status očkovaného nedává jedinci právo chlubit se jakýmsi glejtem na bezúhonnost, když se někdo v okolí nakazí.

2) Apel na solidaritu musí být konzistentní

Za druhé, pokud má být přijetí vakcíny **gestem** lásky k bližnímu a pokud vakcínám důvěřujeme, je otázkou, zda by v situaci února až května, kdy byl v ČR vakcín nedostatek, nebylo bývalo významnějším gestem lásky k bližnímu přenechání očkování někomu jinému. Právě jako 72 letý italský kněz Berardelli přenechal svou kyslíkovou masku mladšímu pacientovi a zaplatil za to životem, měli ti, kdo chtějí očkováním projevit lásku, přenechat svou dávku těm, kdo jsou vystrašenější, sociálně exponovanější a lačnější po vakcíně. Takové gesto by doložilo lásku k bližnímu daleko více. Lhostejno, zda to bylo možné či snadné. Jde o to, zda to někoho vůbec napadlo.

Podobně zajímavým gestem by bývalo bylo, kdyby ti, kdo se jím nyní holedbají, naskočili již před rokem na seznam dobrovolných testerů vakcín.

Ještě výraznějším gestem by bývalo mohlo být i dobrovolné nasazení v nemocnicích, podpora těch, na které krize finančně dopadla, různá služba nemocným, služba těm, jimž se krize začala podepisovat na duševním zdraví, apod. Samaritán bude moci lásku projevit i v budoucnu třeba solidaritou vůči těm, kdo nebudou mít privilegia očkovaných. Vskutku, pokud se doporučení k očkování podepře apelem na solidaritu, bude muset tento apel zasáhnout všechny oblasti života, aby jeho hlasatel nebyl pokrytec.

3) Nebezpečí morálního relativismu a duchovního otupění při motivaci k očkování

Za třetí tvrdím, že upínání pozornosti k obětem covidu při motivaci k očkování v sobě skrývá nebezpečí morálního relativismu a že argument apelující na očkovací solidaritu je z biblického hlediska převrácený.

Morální relativismus, o kterém hovořím, spočívá ve zvýšené pozornosti vůči obětem covidu-19 ve srovnání s jinými ztracenými životy. Podle statistik serveru Our World in Data byl relativní nárůst úmrtnosti v České republice v lednu 2021 mezi 35% a 60%. To znamená, že tam, kde zemřelo normálně 100 osob, zemřelo nyní o 35 až 60 navíc. Co to znamená z etického hlediska? Že se sluší nyní o 35% až 60% více truchlit? Nebo být o 35% až 60% solidárnější? A co těch standardních 100 vyhaslých životů? Kdo si pokládal otázku, jak by těmto úmrtím šlo předejít? V roce 2018 v ČR došlo k 1352 sebevraždám. Každé z nich se dalo předejít. Kolik času jsme strávili přemýšlením, jak jim zabránit? Jednoduše řečeno, pokud nenesesh bolest člověka, nelze z křesťanského hlediska hovořit o solidaritě. Kristova solidarita spočívala v tom, že na sebe hříchy vzal a nemoci nesl. Utrpení těch, kdo nyní umírají v izolaci v covidáriích, Kristus nesl, když visel na kříži, ne včeličkou do paže.

Při analýze etických rizik západního způsobu života bychom mohli jít ještě dál a ukázat tak na pokryteckost očkovacího samaritánství. Chceš-li zachraňovat životy hrdinnou individuální akcí, prostuduj si něco o dopadech svého spalovacího motoru na zdraví bližních a na planetu. Sice pak nebudeš moci s očkováním cestovat, což byl mnohdy důvod, proč ses očkovat dal, ale zachrániš životy! Dále by nás měly zajímat ekologické dopady lodní dopravy tvého levného zboží, sociální situace asijských a afrických dělníků, kteří ho vyrábí a zdravotní péče v rozvojových zemích, která nechává umírat statisíce a miliony s banálními chorobami, zatímco západ stále tyje z koloniálních pořádků v převlečeném kabátě.

Duchovní otupění, o kterém hovořím, spočívá ve ztrátě přednostního smyslu pro duchovní věci. Ano, křesťan by měl z hlediska své víry činit svým bližním dobře, ne zle, nákaze bránit, ne ji šířit, působit pokoj, ne zmatek. Ještě více by ale měl kvůli své víře zachraňovat věčné životy. V křesťanství jde v principu na prvním místě o vztah s Bohem a na druhém místě o vše ostatní. Zdaleka však netvrdím, že každý, kdo se dal očkovat, prokázal duchovní otupění. Duchovní otupění spočívá jednak v prioritizaci pozemského zdraví nad věčným životem a za druhé ve skládání naděje v pozemské prostředky namísto Pána Boha. Křesťan, který tak učinil, duchovně otupěl. Kdo se nechal očkovat v upřímnosti před Pánem, toho se toto netýká.

Dlužno podotknout, že Ježíš Kristus, vševědoucí Bůh v těle, který uzdravil během své služby mnoho lidí, učinil během své krátké kariéry cestujícího rabína přesně *nula* lékařských objevů. Neobtěžoval se ani k banalitám, jako vynalézt penicilin nebo upozornit Římany, aby nepoužívali v lázních a akvaduktech olovo, protože olovo nedělá člověku dobře. Byl tedy Ježíš cynický ignorant? Ne, ale jeho priority byly jiné.

Tím vším neříkám, že lhostejnost nás ochrání od etických rizik. Říkám, že kdo chce umravňovat druhé, aby nebyli lhostejní, měl by vidět trám ve vlastním oku a pak, když prohlédne, nadřadit priority Ducha nad priority těla.

4) Koncept „viny z nakažení“ je sporný

Nakonec chci podotknout, že samotný koncept „viny z nakažení“ je sporný etický konstrukt. Viry se šíří extrémně snadno a zabránit tomu, aby virus prošel populací, je de facto nemožné. Lze jedinečně zpomalit jeho postup, nikoli zabránit tomu, aby se kamkoli rozšířil. Pokud někdo někoho viní, že někoho nakazil, musí zároveň prokázat, že by se dotyčný býval nenakazil jinde a jinak, což v současné situaci nejenže prokázat nelze, ale je to i velmi nepravděpodobné.

Hovoříme-li tedy o vině z přenášení, jde o vinu

spíše kolektivní než individuální. Vinni jsme všichni už jen tím, že dýcháme. To říkám jako ten, kdo sám byl nakažen, nemoc covid-19 prodělal, ale kdo si není vědom, že by někoho nakazil.

K tomu musíme povážit i perspektivu nakaženého. V roce 2005 jsem se nakazil nepříjemnou infekcí palce a asi dva týdny o prázdninách jsem měl zkažené. V roce 2017 jsem se nakazil kamylobakterií a po třech týdnech nepříjemných střevních potíží mi pomohlo až domácí kyselé mléko. Někdy během roku 2016 či dříve jsem se nakazil cytomegalovirem, který mi způsobil trvalé zvětšení krční uzliny až do velikosti pingpongového míčku, což začalo vypadat jako hrůzostrašný nádor a vedlo to k chirurgickému zákroku a patologickému vyšetření. V roce 2020 jsem se nakazil koronavirem. Nakazili mne kamarádi, spolužáci, mé vlastní děti, kolegové a kdokoli další. Koho mám nyní vinit, že mi neprokázal dostatečnou lásku? Jako poškozený říkám, že nikoho. Šlo vždy jen o shodu okolností. A o to víc je shodou okolností nákaza koronavirem, protože se v běžném životě šíří nepředvídatelně a rychle.

Jako nakažený bych mohl za své „utrpení“ klást vinu na řadu lidí, ale nemám k tomu nejmenší nutkání. Domnívám se, že ti, kdo chrastí s vinou z nakažení covidem, by se měli nejprve ptát samotných poškozených, zda je vskutku viní.

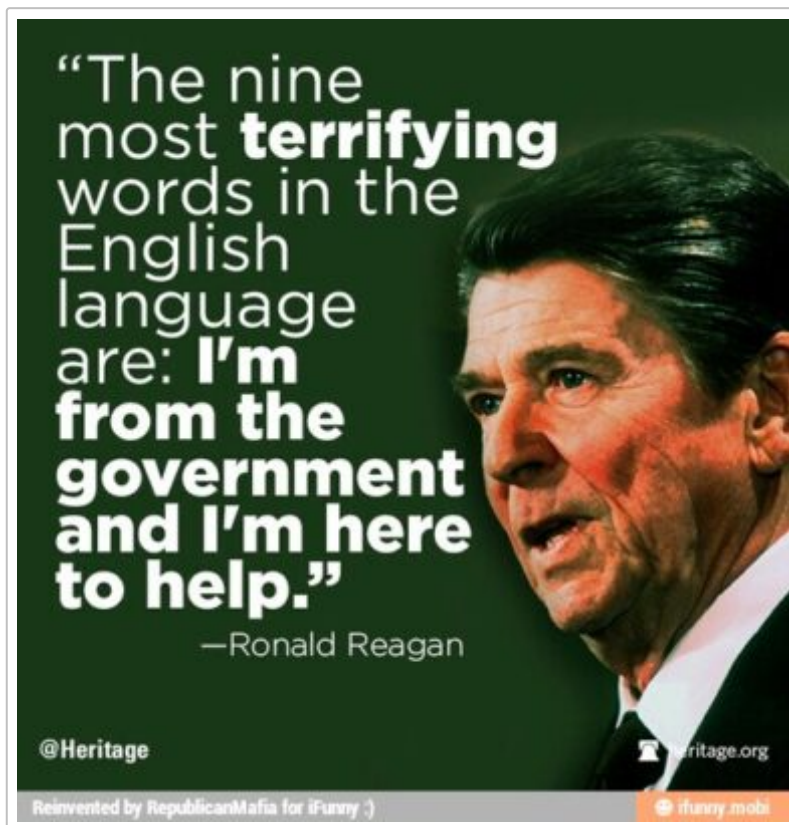
I kdybych ale vinu někomu připisoval, a to např. Bille, že prodávala kuřecí maso s kamylobakterií nebo pasažérovi X někde na letišti, který mi předal kapénku s cytomegalovirem, mohl bych se také ptát sám sebe, proč jsem při úpravě masa nepostupoval opatrněji a proč jsem po letišti a v letadlech nenosil roušku. Pokud jsem se bál infekce, neměl jsem se úměrně tomu chránit? V této perspektivě je velmi sporné například vinit někoho za nevědomé nakažení někoho, kdo měl následně těžký průběh. Břemeno ochrany by mělo z etického hlediska spočívat více na nakaženém, než na přenašeči, pokud se na straně přenašeče neprokáže zlý úmysl.

Odmítnout očkování je výrazem ostražitosti

Z pohledu občana

Na to mi možná namítneš, že odmítáním vakcín budou křesťané a jiní odmítači mařit záměr systému, jímž je dosažení stádní imunity. Pro dosažení stádní imunity je potřeba stádního chování drtivé většiny stáda. Stádně je potřeba dodržovat opatření, stádně očkovat. Tato mentalita je pro společnost výhodná, pokud je potřeba dosáhnout velkých cílů, např. vítězství

ve válce, ale není výhodná, pokud má mít jedinec svobodu k dosažení osobního štěstí. Člověk totiž není od přírody tvorem stáda, ale tvorem vztahu. Nejlépe nám je jako jednotlivcům v rodině a v komunitě, ne jako položkám v systému. Z pohledu občana je tedy otázkou, zda je současné stádní chování prostředkem pro „návrat k normálu“ životů rodin a komunit, jak nám to vlády a média tvrdí, či nikoli. Nakolik tedy důvěřuji systému, že mne jako ovci stáda vede správně, nemusím se nad očkováním zamýšlet. Nakolik shledávám jako jedinec ve vedení systému chyby nebo dokonce nesprávné úmysly, měl bych být kritický i vůči deklarovanému cíli a vůči prostředkům k jeho dosažení. Žel během koronakrize byl v politickém diskurzu názor, který roli státu v jejím zvládnutí vidí spíše jako podpůrnou, přetlačen globálním mediálním mainstreamem který křičel po stále tvrdší absolutní státní kontrole všech oblastí života. To je alarmující samo o sobě. I když se s tím však útrpně smíříme, musíme si všimnout, že jsme v minulých měsících jsme byli obětmi opatření, která mohla dávat smysl na zasedání vlády, ale v reálném životě byla nesmírně nepřijemná a v řadě jednotlivých případů odporovala zdravé úvaze. Zmiňme pro příklad:

- Uzávěra okresů, která diskriminovala nepražany a zakládala se na sporném epidemiologickém názoru.
- Nošení roušek na čerstvém vzduchu i o samotě.
- Rotační výuka na základních školách, které disponují velkými prostory.
- Omezení prodeje zboží v otevřených obchodech a uzavření obchodů dle jejich domnělé důležitosti.

Jakýkoli smysl tato opatření dávala na papíře, jejich šokující nesmyslnost v jednotlivých situacích byla zřejmá. (K tomu viz dále [prohlášení](#) epidemiologů z Great Barringtonu na stránkách Biblická apologetika.) Nyní, když se rozběhlo plošné očkování, je stále otázkou, zda nepůjde o podobný případ. Je sice pravdou, že nejnovější data založená na krátkodobém pozorování svědčí o vysoké účinnosti zejména mRNA vakcín (srov. [Keehner & al., březen 2021](#) a [květen 2021](#); [Hall & al., únor 2021](#) či [De Salazar & al., duben 2021](#)). Jsou tu ale také zprávy o různých nežádoucích účincích a o zvláštním chování vakcín u těch, kdo již nemoc prodělali.

(1) Zprávy o nežádoucích účincích jsou často neprůkazné, nefrekventované, nicméně existují. Uvedu několik:

- [Del Bello & al. \(duben 2021\)](#), upozorňují na případ akutního odmítnutí transplantované ledviny a [Rusk & al. \(duben 2021\)](#), podobně upozorňují na nižší účinnost mRNA vakcín u imunosupresivních pacientů.
- [Kluwig & al. \(květen 2021\)](#), popisují alergickou reakci po první dávce Pfizer-BioNTech. [Shimabukuro & al. \(leden 2021\)](#), podobně oznamují řídký výskyt anafylaxe po podání mRNA vakcín.
- [Meylan & al. \(březen 2021\)](#), upozorňují na výskyt hypertenze po podání mRNA vakcín u starších pacientů.
- [Soleimani & al. \(duben 2021\)](#), dokumentují několik případů poruchy srážlivosti krve po podání vakcíny Astra-Zeneca.
- [Westhölter & Taube \(duben 2021\)](#) upozorňují na nízkou účinnost mRNA vakcíny v rizikové skupině v době do 23 dní po první dávce (srov. [Mahase, duben 2021](#)). V tomtéž duchu se nese zpráva o úmrtí 23 starších rizikových pacientů v Norsku ([Torjesen, leden 2021](#)) a o úmrtí starého pacienta po komplikacích nastalých bezprostředně po podání mRNA vakcíny ([Tajstra & al., květen 2021](#)).

(2) V potaz by měly být brány zprávy o **zvláštní reakci u těch, kdo již nemoc prodělali**. [Abu Jabal & al. \(duben 2021\)](#) si všimají prudkého nárůstu protilátek u očkovaných, kteří již mají covid-19 za sebou a zpochybňují nutnost druhé dávky Pfizer-BioNTech v této skupině. Všimají si, že navzdory poklesu IgG protilátek si B-lymfocyty zachovávají potenciál pro imunitní reakci asi 8 měsíců. V tomto duchu [Ješkowiak & al. \(květen 2021\)](#), a [Menni & al. \(duben 2021\)](#), potvrzují vyšší

výskyt nežádoucích účinků u těch, kdo již covid-19 prodělali. I když je vysoce pravděpodobné, že prodělání covidu-19 nezajistí celoživotní či dlouhodobou imunitu, pokud mají Abu Jabal & al. (resp. jimi citovaní [Hartley & al., prosinec 2020](#)) pravdu ve svém zjištění o B-lymfocytech, pak je otázkou, proč je po několika vlnách přirozeného promořování očkování plošné. Vzhledem k těmto faktorům je z laického hlediska zřejmé, že indikaci k očkování by měl rozhodovat specialista na základě anamnézy pacienta a nikoli politik, aparátčík či běžný zdravotník na základě všeobecného vyhlášení.

(3) Celkový charakter současného stavu výzkumu si rovněž zasluhuje pozornost. **1/ Jednak** si nelze nevíšimnout, že ačkoli jsou současné výsledky zvláště u mRNA vakcín velmi slibné, sledování dopadů plošného očkování jsou krátkodobá a nedávna. Řada studií se zaměřuje na výseky dvou až tří měsíců. Řada studií navíc vychází z dat, která jsou několik měsíců stará. O tom, co se reálně děje nyní, budou výzkumníci činit závěry za nějaký čas, až sesbírají a utřídí data. Proč nepočkat na dlouhodobější pozorování? **2/ Za druhé** musím podotknout, že výzkumníci velmi často a i ve velmi nedávných člancích připomínají, že o viru SARS-CoV-2 a o nemoci covid-19 zatím vědí málo. Pokud toho ovšem zatím málo víme o možných symptomech, průběhu a dlouhodobých rizicích této nemoci, proč mít důvěru k vakcíně, která s touto nemocí bojuje jejím biologickým jazykem? Je-li zvláštní chování covidu-19 důsledkem jeho biologické konfigurace, která (dle některých zdrojů) může zapříčinit i dlouhodobější následky, nemůže totéž platit i o vakcínách, které biologickou konfiguraci SARS-CoV-19 kopírují a modifikují?

Příklad možného problému uvádějí [Ogata & al. \(květen 2021\)](#). Všimají si, že u vakcíny Moderna schází úplné porozumění jejímu mechanismu. Uvádějí nutnost studia nečekané přítomnosti volných S (spike) proteinů v plazmě i u pacientů, kteří neprodělali covid. Právě S proteiny jsou však jedním z hlavních patologických činitelů nového koronaviru, protože napadají endotelové buňky, čímž se přičiňují k cévním poruchám (srov. dále [Nuovo & al., duben 2021](#); [Lei & al., duben 2021](#); [Varga & al., duben 2020](#); [Fojtová, květen 2021](#); [Buzdygan & al., červen 2020](#)). V určitém případě by tedy pacient z rizikové skupiny mohl s Modernou dostat přesně to, před čím se chce chránit. [Lowe \(květen 2021\)](#) na svém blogu tuto eventualitu vyvrací a Nirenberg na svém [twitteru](#) tvrdí, že hladina S proteinů je ve studii Ogaty & al. extrémně nízká. Tyto protiargumenty mohou být pádné z odborného hlediska, ale z laického a politického hlediska je samotná existence této debaty v době, kdy se vakcína již plošně nasazuje, poněkud znervozňující. Lowe pak zřejmě za účelem uklidnění laické veřejnosti píše, že „skutečnost, že jsou tyto (mRNA) vakcíny namířeny na spike proteiny znamená, že chrání v ještě více ohledech, než jsme předpokládali“. No hurá. Z takovéto zprávy může mít radost laik, jako kdyby koupil produkt, který má oproti inzerovaným parametrům ještě funkci navíc, takový *Easter Egg*, jaký schovávají vývojáři do počítačových her a programů. Špatnou zprávou je to pro odborníka či politika, který žádná velikonoční vajíčka nesmí připustit a musí přesně vědět, co prakticky vakcína dělá. Pokud to neví, riskuje.

Tyto důvody pokládám za dostatečné pro to, aby běžný občan zvážil, zda se nechá očkovat, s maximální obezřetností. Netvrdím, že jde o jasně špatnou volbu. Jsou zde však zřetelné varovné signály, které poskytují legitimní důvody, proč se očkování vyhnout a spolehnout se prozatím na jiné prostředky boje s pandemií.

Z pohledu křesťana

Picard: Pane Worfe, padouchy, kteří si nakrucují knír, poznáte snadno. Dobře zamaskováni jsou jenom ti, kdo se halí do dobrých skutků.

Worf: Já myslím, že po včerejšku jí lidé nebudou tak ochotni důvěřovat.

Picard: Možná. Ale ona, nebo někdo jí podobný tady bude vždycky a bude čekat na to pravé klima, aby udeřil. A budil strach ve jménu nějakého dobra. Bdělost, pane Worfe, to je cena, kterou musíme trvale platit.

— Star Trek: Nová generace, epizoda Polní soud (S04E21), 41:50

Z pohledu víry čelíme otázce, zda teologie naší víry nese či nenesé implikace pro rozhodování o přijetí vakcíny proti covidu-19. V odpovědi na tuto otázku se musíme tázat, **1/ zda přijetí této vakcíny pohoršuje bratry ve víře a 2/ zda je přijetí této vakcíny podrobením se antikristovskému duchu tohoto světa.**

(1) Pokud jde o pohoršení, nikdy se mu nelze vyhnout, protože lidé na jedné či druhé straně budou vždy hledat záminku k té či oné výtce. Lze však přemýšlet o krocích, které eliminují rozdělení. Křesťanský vedoucí, který je vzorem odpíračům i očkováním, by dle mého názoru měl dát v otázce očkování naprostou svobodu a vytvářet prostředí absolutní rovnováhy všech pro a proti. Nejlepším způsobem, jak se neodcizit odmítačům ani očkováním, je v této chvíli nenechat se očkovat, protože očkovat se člověk může kdykoli, ale zpět už to nevezme. Je potřeba pěstovat toleranci vůči očkováním

i neočkovaným už kvůli skupině, která se očkovat z různých důvodů ani nebude moci. Je také potřeba předjímat situaci, v níž budou očkovaní privilegovanou skupinou a zajistit, aby takový ústrk nepřekročil ani špičkou svého hnusného pařátu práh Kristovy církve.

(2) Pokud jde o podrobení se antikristovskému systému, někteří křesťanští odmítači vyjádřili svůj postoj poněkud nešťastně, když naznačili, že očkování je tzv. „znamením šelmy“. Toto je potřeba upřesnit: Pokud svým očkováním vyjadřuješ panství systému tohoto světa ve svém životě, pak nepochybuji, že jsi znamení šelmy přijal. Pokud se bojíš, abys panství tohoto světa ve svém životě očkováním nevyjádřil, nenech se očkovat. Zároveň platí, že pokud očkování přijímáš v upřímnosti před Ježíšem, který jediný je Pánem tvého života, nesmíš se bát. On má moc ochránit tě jak od covidu, tak od nežádoucích účinků očkování (Ž 91,7).

Důležité je, aby jak odmítači, tak očkovaní, dospěli k jednotě víry a aby zůstali všichni ostražití. Od druhé světové války ještě nikdy nebyla žádná mašinerie tak globální, jako ta, které se říká „pandemic response“. Pokud kdesi existují skuteční záporáci všech konspiračních teorií a futuristického výkladu knihy Zjevení, jejich současnou činností je studium chování mas v situaci pandemické hrozby. Těmto hypotetickým darebákům je nyní zřejmé, že zatímco na strašení s globálním oteplením nebo se zahraniční (post)rudou hrozbou reagují západní masy rozpačitě až netečně, nic nenastolí stádní mentalitu tak, jako apel na zplošťování křivek. Dnešní „pandemic response“ tak krásně splňuje podmínky castingu na šelmu, které byla „dána moc nad každým kmenem, lidem, jazykem i národem“ (Zj 13,7).

Hovoříme samozřejmě hypoteticky. Co však není hypotetické, nýbrž velmi skutečné, je tvá motivace pro přijetí či odmítnutí očkování, která dle mého názoru může korelovat s celkovým názorem na vztah církve a světa. V konstantinovském modelu, kdy se očekává, že svět kráčí k lepším zítřkům, v nichž církev proroste jeho strukturami, je poslušnost stádnímu chování skoro bez diskuse. Bonhoeffer v tomto smyslu píše, že to byla německá vycvičenost v poslušnosti a luterstvím motivovaná snaha se „osvobodit od svévole službou celku“, která Němce zludařila tak strašným způsobem (Po deseti letech, 72). Tato poslušnost systému, kterou může nyní motivovat i mocnářský apetit církve a snaha zalíbit se světu, může svést církev na scesti. Pokud ale naopak očekáváš spíše zhoršení, vidíš, že svět Krista odmítá a hledá spásu všude jinde, pokud vidíš církev jako vlak projíždějící nepřátelskou zemí, budeš mít tendenci odmítnout i očkování, které se nyní systémově podbízí a místy vnucuje.

Závěr

Tak to ovšem být nemusí. Pro některé je očkování jen nutné zlo, které nevyjadřuje nic víc, než chůze do práce nebo nošení zimní bundy, když je chladno. Pokud přijímáš očkování v takovéto prosté upřímnosti a s čistým srdcem před Pánem, nemám, co bych Ti jako křesťanu doporučil, než být opatrný a vytrvat v dobré víře a dobrém svědomí. V tomto příspěvku jsem se pouze pokusil sepsat několik legitimních důvodů pro individuální odmítání očkování. Musí mezi námi platit svoboda volby a respekt vůči svobodě bližního a vůči tomu, co jeho volba vyjadřuje. Má vlastní volba nedát se očkovat nyní vyjadřuje ostražitost vůči systému tohoto světa a opatrnost ve věci řádně neotestovaných vakcín. Svobodu těch, kdo se narodil ode mne očkovat dali, plně respektuji. Jako zavádějící však zcela odmítám argument, který apeluje na očkování jako na lepší vyjádření lásky k bližnímu.

Celé církvi přeji ve věci očkování především pokoj.

<https://selah.cz/nezarazene/proc-se-nenechat-ockovat/>